

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Цивільне право України
Викладач (-і)	Гейнц Руслана Миколаївна, доцент, к.ю.н., зав. кафедри цивільного права Банасевич Ірина Іванівна, доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Гришко Уляна Петрівна, доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Костів Іван Ярославович, к.ю.н., викладач кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	Гейнц Руслана Миколаївна (0342) 596130 Банасевич Ірина Іванівна (0342) 596130 Гришко Уляна Петрівна (0342) 596130 Костів Іван Ярославович (050) 4333289
Е-mail викладача	Гейнц Руслана Миколаївна ruslana.heints@pnu.edu.ua Банасевич Ірина Іванівна iryna.banasevych@pnu.edu.ua Гришко Уляна Петрівна uliana.hryshko@pnu.edu.ua Костів Іван Ярославович ivan.kostiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	18 кредитів ЄКТС, 540 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ . Під час вивчення навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм суб'єктами цивільних правовідносин.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення цивільного права. 2. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав. 3. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин. 4. Правочини та строки в цивільному праві. 5. Особисті немайнові права. 6. Речове право. 7. Право інтелектуальної власності. 8. Спадкове право. 9. Загальні положення зобов'язального права. 10. Загальні положення договірному праву. 11. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність. 12. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування. 13. Зобов'язання щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 14. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт. 15. Зобов'язання, що пов'язані з наданням послуг. 16. Зобов'язання у сфері спільної діяльності. 	

17. Недоговірні зобов'язання.

Цивільне право України є однією із основоположних та базових навчальних дисциплін, яка викладається здобувачам вищої освіти спеціальності 081 «Право». Цивільне право регулює особисті немайнові та майнові відносини, засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників. Основою вивчення дисципліни є бездоганне знання цивільного законодавства та вміння застосовувати його на практиці, з огляду на диспозитивність норм цивільного законодавства.

Цивільні правовідносини є досить поширеними в суспільстві та житті окремої людини, адже врегульовують різноманітні грані її приватного життя, виникають на підставі юридичних фактів та супроводжують життя людини від народження і до її смерті. Цим відносинам притаманна така ознака як багатоманітність, оскільки, наприклад, майновий оборот (товарообмін) може здійснюватися як шляхом відчуження особою свого майна у власність іншій особі, так і через передачу його іншій особі у тимчасове оплатне чи безоплатне користування. Саме тому цивільне право займає особливе місце у правовій системі України і слугує підґрунтям професійної підготовки юриста. Важливо, щоб випускники спеціальності 081 «Право» володіли необхідними знаннями у галузі правового регулювання приватноправових відносин.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є створення підґрунтя для подальшого розширення і поглиблення світогляду здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право», формування системи необхідних юридичних знань, професійних навичок та вміння вирішувати практичні питання, які стосуються приватноправового регулювання суспільних відносин.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами компетентностей щодо знання та розуміння змісту норм цивільного законодавства України, формування умінь та навичок для самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації цивільної правосуб'єктності учасників цивільних правовідносин, правильного застосування норм цивільного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права з галузі цивільне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрину цивільного права.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин в цивільних правовідносинах.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції з цивільних справ.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих практичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного приватного права.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	96
семінарські / практичні	144
лабораторні	0
самостійна робота	300

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
3,4,5,6	081 Право	2, 3	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	сем./пр. заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальні положення цивільного права

Тема 1. Цивільне право України як галузь права.	2	2	8
Тема 2. Цивільне право як наука та навчальна дисципліна.	–	–	8
Тема 3. Джерела цивільного права.	2	2	6
Тема 4. Цивільне (приватне) право зарубіжних країн.	–	–	8

Змістовий модуль 2. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав

Тема 5. Поняття, види та зміст цивільних правовідносин.	2	2	6
Тема 6. Здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків.	–	1	7
Тема 7. Захист цивільних прав та інтересів.	2	2	8
Тема 8. Цивільно-правова відповідальність.	2	3	5

Змістовий модуль 3. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин

Тема 9. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	4	6	8
Тема 10. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	4	5	15
Тема 11. Участь держави, АРК, територіальних громад у цивільних правовідносинах.	–	1	5
Тема 12. Об'єкти цивільних правовідносин.	–	4	10

Змістовий модуль 4. Правочини та строки в цивільному праві			
Тема 13. Загальні положення про правочини.	1	2	7
Тема 14. Недійсні правочини.	1	2	9
Тема 15. Представництво. Довіреність.	2	2	4
Тема 16. Строки в цивільному праві. Позовна давність.	2	2	6
Разом за III семестр	24	36	120
Змістовий модуль 5. Особисті немайнові права			
Тема 17. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи.	2	2	1
Тема 18. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.	2	2	2
Змістовий модуль 6. Речове право			
Тема 19. Загальні положення про право власності.	2	2	1
Тема 20. Набуття права власності.	2	2	1
Тема 21. Припинення права власності.	–	2	3
Тема 22. Право спільної власності.	2	2	1
Тема 23. Право власності на землю (земельну ділянку) та право власності на житло.	–	2	2
Тема 24. Захист права власності та інших речових прав.	2	2	1
Тема 25. Речові права на чуже майно.	2	2	1
Змістовий модуль 7. Право інтелектуальної власності			
Тема 26. Загальна характеристика права інтелектуальної власності.	2	2	1
Тема 27. Авторське право і суміжні права.	2	4	1
Тема 28. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок.	–	2	4
Тема 29. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.	2	2	2
Тема 30. Право інтелектуальної власності на наукові відкриття, раціоналізаторські пропозиції, селекційні досягнення та інші об'єкти інтелектуальної власності.	–	–	3
Змістовий модуль 8. Спадкове право			
Тема 31. Загальні положення про спадкування.	2	2	1
Тема 32. Спадкування за заповітом.	1	2	2
Тема 33. Спадкування за законом. Здійснення права на спадкування.	1	2	2
Тема 34. Оформлення права на спадщину. Спадковий договір.	–	2	1
Разом за IV семестр	24	36	30
Всього за навчальний рік:	48	72	150
Змістовий модуль 9. Загальні положення зобов'язального права			
Тема 35. Загальні положення про зобов'язання	4	6	3
Тема 36. Забезпечення виконання зобов'язання	2	6	4
Змістовий модуль 10. Загальні положення договірної права			
Тема 37. Цивільно-правовий договір	4	4	4
Змістовий модуль 11. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність			
Тема 38. Зобов'язання з договору купівлі-продажу	4	4	4

Тема 39. Зобов'язання з договорів дарування, ренти та довічного утримання	2	2	2
Змістовий модуль 12. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування			
Тема 40. Зобов'язання з договорів майнового найму (оренди), лізингу і позички	4	4	3
Тема 41. Зобов'язання з договору найму (оренди) житла	–	2	2
Змістовий модуль 13. Зобов'язання щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності			
Тема 42. Договори та інші правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2	2	2
Тема 43. Договір комерційної концесії (франчайзингу)	–	2	2
Змістовий модуль 14. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт			
Тема 44. Зобов'язання з договору підряду	2	4	4
Разом за V семестр	24	36	30
Змістовий модуль 15. Зобов'язання, що пов'язані з наданням послуг			
Тема 45. Загальні положення про послуги	2	2	10
Тема 46. Транспортні і експедиційні зобов'язання	4	4	10
Тема 47. Зобов'язання з договору зберігання	2	2	10
Тема 48. Зобов'язання з надання посередницьких послуг	2	4	10
Тема 49. Зобов'язання зі страхування	2	2	10
Тема 50. Зобов'язання з договорів позики, кредиту і фінансування під уступку грошової вимоги	2	4	10
Тема 51. Зобов'язання з договорів банківського рахунка і банківського вкладу. Розрахункові зобов'язання	4	4	10
Змістовий модуль 16. Зобов'язання у сфері спільної діяльності			
Тема 52. Зобов'язання з договору про спільну діяльність та з договору простого товариства	–	2	10
Змістовий модуль 17. Недоговірні зобов'язання			
Тема 53. Поняття, види і функції недоговірних зобов'язань	–	–	10
Тема 54. Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди та з вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення	2	4	10
Тема 55. Зобов'язання, що виникають унаслідок заподіяння шкоди	4	6	10
Тема 56. Зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави	–	2	10
Разом за VI семестр	24	36	120
Всього за навчальний рік:	48	72	150
ЗАГ.:	96	144	300
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-organizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshch-oi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у		

	<p>навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-ekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачається виконання 8 модульних контрольних робіт – по дві контрольні роботи у кожному семестрі, одна з яких виконується на 9-му, а друга – на останньому семінарському занятті семестру (пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні кафедри цивільного права (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p> <p>У третьому семестрі перша контрольна робота охоплює перший і другий змістові модулі та тему дев'яту третього змістового модуля, друга – охоплює теми 10-12 третього змістового модуля і четвертий змістовий модуль. У четвертому семестрі перша робота охоплює п'ятий і шостий змістові модулі, друга – сьомий і восьмий змістові модулі. На контрольну роботу у третьому і четвертому семестрах виносяться п'ятнадцять тестових запитань закритого типу, кожне з яких оцінюється в один бал, та практичне завдання, яке оцінюється у п'ять балів. Модульна контрольна робота також може проводитися із використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/, що передбачає розв'язання 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.</p> <p>У п'ятому семестрі перша модульна контрольна робота охоплює теми з дев'ятого по одинадцятий змістові модулі, друга – охоплює теми з 12 по 14 змістові модулі. На контрольну роботу у п'ятому семестрі виносяться 15 закритих тестових запитань, які оцінюються по 2 бали та 2 практичних завдання, які оцінюються в 10 балів кожне.</p> <p>У шостому семестрі перша контрольна робота виконується на 9-му занятті і охоплює теми 45-50, друга - на 18-му занятті і включає теми 51-56. На контрольну роботу у шостому семестрі виносяться 10 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу та 2 практичних завдання, які оцінюються в 5 балів кожне.</p> <p>Модульна контрольна робота також може проводитися із використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/, що передбачає у п'ятому семестрі розв'язання 25 тестових завдань по 2 бали, а в шостому – 20 тестових завдань, кожне із яких оцінюється в 1 бал.</p> <p>Максимальна кількість балів за письмову модульну контрольну роботу у третьому, четвертому та шостому семестрах – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ), а у п'ятому семестрі – 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/, а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття у третьому, четвертому та шостому семестрах – 25 (пп. 2.4.2.1 МРПОУ), у п'ятому семестрі – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).</p>

	<p>Результати контролю знань здобувачів на семінарських заняттях оцінюються в національній шкалі (2, 3, 4, 5) і заносяться до е-журналу обліку роботи академічної групи (пп. 3.1.1.3 МРПОУ).</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач допускається до складання екзамену (3-й, 4-й і 6-й семестри) за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ). Здобувачеві виставляється залік (5-й семестр) за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом і наявністю підсумкового балу не менше 50. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Екзамен – у 3-му, 4-му і 6-му семестрах, залік – у 5-му семестрі. Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.2.5.1 МРПОУ). У 3-му і 4-му семестрах здобувачі складають семестровий екзамен у письмовій формі. Структура білета складається із 40 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється в 1 бал, та одного практичного завдання, що оцінюється в 10 балів. У 6-му семестрі студенти складають екзамен у комбінованій формі, яка передбачає розв'язування тестових завдань та усну компоненту. Структура білета складається із 30-ти тестових завдань, кожне з яких оцінюється по 1 балу, одного теоретичного питання та задачі – по 10 балів кожне. Екзамен може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/. У такому разі структура білета включає 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Підсумковий бал у 3-му, 4-му і 6-му семестрах складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за письмові модульні контрольні роботи (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Підсумковий бал у 5-му семестрі складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ, пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів. Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою в письмовій формі за графіком, затвердженим директором Інституту, здобувачами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання). Заліковий білет у такому випадку складається із двох теоретичних</p>

питань – по 20 балів кожне, задачі – 20 балів та 20-ти тестових завдань, кожне з яких оцінюється по 2 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма, структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). Передбачається виконання здобувачами декількох обов'язкових та додаткових письмових робіт, з яких: вісім обов'язкових письмових контрольних робіт, письмові тестові завдання за темами, винесеними на самостійне опрацювання, письмові експрес-опитування на семінарських заняттях тощо та також розв'язування тестових завдань з використанням технологій дистанційного навчання на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>. За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття навчальної дисципліни. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pr-o-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatisko-mu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Цивільне право України. Загальна частина: підручник. /за ред. О.В. Дзери, Н.С.

- Кузнєцової, Р.А. Майданика. 3-тє вид. К.: Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
2. Цивільне право України. Особлива частина: підручник. /за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, Р.А. Майданика. 3-тє вид. К.: Юрінком Інтер, 2010. 1176 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця; наук. ред. М.М. Хоменко. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. 1 / Н. С. Кузнєцова та ін. – 6-тє вид., перероб. і допов. 2019. 747 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця; наук. ред. М.М. Хоменко. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. 2 / О.О. Кот та ін.– 6-тє вид., перероб. і допов. 2019. 1046 с.
5. Цивільне право України: нові виклики і перспективи розвитку: матеріали XVIII міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 28 лют. 2020 р.). Харків: Право, 2020. 480 с. URL:http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SBORNIKI_2020/Sb_Maslov_2020.pdf
7. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.
8. «Оновлення цивільного кодексу України: формування підходів»: колективна монографія. За ред. проф. Довгерта А.С. і проф. Харитонова Є.О. Одеса. Видавничий дім «Гельветика», 2020. 674 с.
9. Цивільне право України (загальна частина) (у схемах та таблицях): навч. посіб. Львів: Растр-7, 2020. 364 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3289/1/%D0%9F%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA%20-%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B8%202020.pdf>
10. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С.Кузнєцової. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 690с.
11. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / [О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.] ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/662f44cb-425d-4830-8697-364752bad5a0/content>
12. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т.1.: Загальні положення. Особи / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС, 2020. 928 с.
13. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т.2.: Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті немайнові права фізичної особи / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС, 2021. 784 с.
14. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т.3.: Право власності та інші речові права / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС, 2023. 808 с.
15. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т.4.: Право інтелектуальної власності/ за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС, 2023. 616 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:
1. Гейнц Р. М. Цивільне право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 2-го курсу денної форми навчання спеціальності 081 «Право» (осінньо-зимовий семестр). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. 88 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>.
2. Гейнц Р. М. Цивільне право України: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів 2-го курсу денної форми навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. 64 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>.

3. Банасевич І.І. Цивільне право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 3-го курсу денної форми навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2021. 95 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

4. Банасевич І.І. Цивільне право України: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів 3-го курсу денної форми навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2024. 50с. URL <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладачі:

Руслана ГЕЙНЦ,
завідувачка кафедри цивільного права
Ірина БАНАСЕВИЧ,
доцентка кафедри цивільного права